

Vergeethoekje: de vijf ringen

“Dat *bloot wijf* vertrekt nú!”

“Geen. Sprake. Van.”

En enkele dagen later lag ze in stukken in de sloot.

Tekst Isabelle Vander Heyde

Hoe vredig villa De Vijf Ringen aan de Graaf Jansdijk er vandaag ook bij ligt, in de jaren dertig en veertig was de modernistische woning het decor van een creatieve werwelwind die nogal wat stof deed opwaaien. De meesten associëren de naam - of toch de Franse versie *Les Cinq Anneaux* - met de discotheek die er jaren later werd uitgebraat, maar weinigen vermoeden dat het huis ooit dienstdeed als atelier voor Floris Jaspers.

Jaspers was een Antwerpse artiest die zijn hart aan Knokke-Heist had verpand. Tijdens de Eerste Wereldoorlog en het Interbellum maakte hij naast dichter Paul van Ostaijen, schilder Paul Joostens en zijn eigen broer Oscar Jaspers het mooie weer uit in modernistische avant-gardekringen in Antwerpen, maar na enige tijd viel hij kennelijk voor de lokroep van stormachtige dagen aan de kust. Daar zat zijn vriendschap met Raimond De Beir, huisarts in Westkapelle, voor veel tussen. Beide mannen leerden elkaar tijdens de oorlogsjaren kennen in een krijgsgevangenkamp in Nederland, waarna hun gedeelde passie voor kunst hen langs zowat alle stromingen van de twintigste eeuw vervoerde. Jaspers, die begon als impressionistisch schilder, stond immers bekend om zijn ongebreidelde

veelzijdigheid en verkende op enkele decennia tijd met succes ook de paden van het kubisme, constructivisme en expressionisme, terwijl hij occasioneel het schilderdoek inruilde voor glas of nog brute steen. De Beir van zijn kant kon aardig overweg met houtskool en gouache, maar bleek vooral een uitstekend oog voor talent te bezitten en steunde tal van kunstenaars door hun werken te kopen of hen onderdak te bieden. Zelf woonde hij trouwens in het iconische Zwarte Huis, in zijn opdracht gebouwd door architect Huib Hoste. Jaspers kwam vanaf de late jaren twintig op werkvakantie in het aanpalende flatgebouw van zijn vriend. Hij schilderde in die jaren onder meer portretten van de dokter en zijn entourage, maar maakte vooral faam met achterglasschilderijen waarin clowns de hoofdrol kregen. In 1934 kwam hij met een doek over de bouw van de Heilig Hartkerk in de Dumortierlaan op de proppen en nam hij afscheid van het “stedelijke” Knokke-Heist.

In zijn streven naar meer eenvoud en eenheid met de natuur liet hij zijn oog vallen op een eenzaam poldergebied in het gehucht De Vrede. Omringd door wilgen en een

Collectie NAVIGO-Nationaal Visserijmuseum © artinflanders.be - foto Cedric Verhelst.

ongemeen harde wind werd villa Den Bries - later omgedoopt naar De Vijf Ringen - opgetrokken. Het witte gebouw met platte daken en grote raampartijen beschermde niet tegen de wind, maar bood wel een uitstekend zicht op de omringende natuurpracht, die meteen zijn grootste bron van inspiratie werd. Daarna volgde een reeks monumentale landschapschilderijen vol "bomen en beesten", dierenstudies en marines. Circustaferelen werden ingeruild voor *patatten* en omgeploegde aarde. Creatief ging het Jespers voor de wind, maar zakelijk ging het minder hard. De bange jaren dertig betekenden een periode van crisis en bezuiniging, en hij kreeg zijn doeken amper verkocht - met uitzondering van stillevens, naakttekeningen en ontwerpen voor wandtapijten. Niet dat het hem deerde, hij schilderde lustig verder. In 1938 bracht hij met Tennispartij in Het Zoute een ode aan het mooie leven in Knokke-Heist. Zijn lokale schulden loste hij in natura af: in 2001 liet Knokkenaar Paul Mattelaer in het heemkundige blad *Cnocke is Hier* optekenen hoe slager De Knock en garagist

Van Hautegeem in de Lippenslaan, of nog apotheker Cafmeyer en kleermaker Wim van der Hooft in Jespers' tijd met bijzonder mooie wandversiering konden uitpakken ... Aan alle mooie liedjes komt een einde en tijdens de Tweede Wereldoorlog verlieten Jespers en zijn gezin Knokke-Heist noodgedwongen. In 1945 keerde hij terug, weliswaar met wrange nasmaak. Dokter De Beir was datzelfde jaar overleden, het expressionisme was haar hoogtepunt voorbij en ook de liefde voor de formidabele natuur die hem ooit zo imponeerde, leek bekoeld. In een brief, eveneens gepubliceerd in *Cnocke Is Hier*, klaagde hij over zijn 'noodlot': "... *Het is hier niet prettig ... mijn kolen zijn op! Het is een gesukkel met houtzagen ... We zien geen eind aan de miserie ... Ik wroet steeds in mijn hof. Ik heb een prachtig kiekenkot gemaakt en zoek nu jarige hennen, daarna komen de eieren en de omelet komt later*". Hij probeerde de boel nog wat op te fleuren en kwam met zijn eerste beeldhouwwerk op de proppen: een naakte vrouw die trots haar troeven aan de omringende

verwondert en
verwent aan de kust

VEJA Badkamers staat voor tijdloze elegantie, hoogwaardige A-producten, kwaliteitswerk van onze eigen vakmannen en een perfecte dienst na verkoop.

Leg uzelf in de watten met zijdezachte handdoeken of relaxerende bad- en doucheproducten. De Veja Knokke Store presenteert u een selectie premium verwenproducten en badkameraccessoires:

ANTONIOLUPI • LAUFEN • VOLA • AXOR • SELF • ABYSS & HABIDECOR • DECOR WALTHER ...

Laat u verwonderen door ons luxueuze aanbod, uniek in België. VEJA Badkamers is al 28 jaar dé specialist in totaalrenovatie van uw badkamer, douche, toilet. Bovendien zijn wij gekend voor onze klassevolle zorgrenovaties. De tijdloze elegantie en kwaliteit van onze badkamers, dat is onze trots.

**WIJ CREËREN UW MOMENT,
U DIENT ENKEL TE GENIETEN.**

Dumortierlaan 46
8300 Knokke

Provincialeweg 60
2870 Puurs-Sint-Amands

VEJABADKAMERS.BE